

A.L. 13 ta' l-2006

**ATT DWAR POTERI LI JSIRU REGOLAMENTI
FL-INTERESS NAZZJONALI
(KAP. 365)**

**Regolamenti ta' l-2006 dwar il-Kontroll u s-Sigurezza ta' Sorsi
li ghandhom Attività Gholja u dawk Orfni**

BIS-SAHHA tal-poteri moghtija bl-artikolu 3 ta' l-Att dwar Poteri li jsiru Regolamenti fl-Interess Nazzjonali, il-Prim Ministru ghamel dawn ir-regolamenti li ġejjin:-

1. (1) It-titolu ta' dawn ir-regolamenti hu Regolamenti ta' l-2006 dwar il-Kontroll u s-Sigurezza ta' Sorsi li ghandhom Attività Gholja u dawk Orfni. Titolu, skop u bidu fis-sehh.

(2) Dawn ir-Regolamenti ghandhom, kemm il-darba ma jiġix indikat mod iehor, jiftiehem u jinqraw haġa wahda mar-Regolamenti ta' l-2003 dwar is-Sigurtà Nukleari u l-Protezzjoni mir-Radjazzjoni, hawn iżjed il-quddiem imsejha "ir-Regolamenti ta' l-2003". A.L. 44 ta' l-2003.

(3) Dawn ir-regolamenti jimplimentaw ir-rekwiziti tad-Direttiva 2003/122/Euratom u l-Kodiċi ta' Etika dwar Sigurtà u Sigurezza ta' Sorsi Radjuattivi.

(4) Dawn ir-regolament ghandhom jidhlu fis-sehh fil-31 ta' Jannar, 2006, iżda, fir-rigward ta' sorsi mqeghdin fis-suq qabel din id-data : Dhul fis-sehh.

(a) ir-regolamenti 8 sa 11 ghandhom jidhlu fis-sehh fil-31 ta' Diċembru, 2007; u

(b) ir-regolament 12 ma japplikax, b'eccezzjoni ta' dawn ir-rekwiziti li ġejjin, li jidhlu fis-sehh fil-31 ta' Diċembru, 2007:

- il-pussessur ghandu jiżgura li, jekk ikun prattikabbli, kull tali sors u l-kontentur tas-sors ikollu magħhom informazzjoni miktuba li tkun tidentifika lis-sors u n-natura tas-sors,

- il-pussessur ghandu jiżgura li, jekk ikun prattikabbli, kull tali sors u l-kontenitur tas-sors ikollhom tabella li tkun turi sinjal adatt li jwissi lill pubbliku bil-periklu ta' radjuattività.

Awtorità kompetenti.

2. L-awtorità kompetenti li ghandha kull responsabbiltà għall-implimentazzjoni ta' dawn ir-regolamenti hi l-Bord għall-Protezzjoni mir-Radjazzjoni, barra fejn jiġi espliċitament speċifikat.

Skop.

3. (1) L-iskop ta' dawn ir-regolamenti hu biex-

(i) tiġi evitata l-espożizzjoni tal-haddiema u tal-pubbliku għar-radjazzjoni jonizzanti kkawżata minn nuqqas ta' kontroll ta' sorsi ta' attività radjuattiva għolja u dawk orfni;

(ii) jiddefinixxu rekwiżiti speċifiċi li jiżguraw li kull tali sors tkun miżmuma taht kontroll;

(iii) jilhq u jzommu livell għoli ta' sigurtà u sigurezza' ta' sorsi radjuattivi;

(iv) jiġi evitat li jkun hemm aċċess mhux awtorizzat jew hsara lil, u telf, serq jew trasferiment mhux awtorizzat ta' sorsi radjuattivi, sabiex tiġi mnaqqsa l-probabbiltà ta' espożizzjoni dannuża aċċidentali minn dawk is-sorsi u l-użu bi skop hażin ta' dawk is-sorsi sabiex tiġi kkawżata hsara lil individwi, lis-soċjetà jew lill-ambjent; u

(v) itaffu jew inaqqsu l-konsegwenzi radjoloġiċi ta' kull incident jew att bi skop hażin li jkun jinvolvi sors radjuattiv.

Applikazzjoni.

4. Dawn ir-regolamenti japplikaw għall-sorsi ta' attività għolja kif definiti f'regolament 6. Jiġu esklużi mill-iskop ta' dawn ir-regolamenti sorsi li l-attività tagħhom tkun waqgħat taht il-livelli ta' eżenzjoni kif speċifikat fir-Regolament ta' l-2003.

Obbligazzjonijiet minimi.

5. L-obbligazzjonijiet minimi li jirriżultaw minn dawn ir-regolamenti, jissupplimentaw dawk imnizzlin fir-Regolament ta' l-2003.

Tifsir.

6. Għall-fini ta' dawn ir-regolamenti, għandhom japplikaw dawn it-tifsiriet li ġejjin:

“awtorizzazzjoni għal sors ta' attività għolja” tfisser awtorizzazzjoni mogħtija permezz ta' dokumentat mill-Bord, wara li ssirlu talba sabiex tithaddem Prattika li tinvolvi sors;

“fornitur” tfisser persuna naturali jew ġuridika li tforni jew tagħmel sors disponibbli;

“hażna” tfisser iż-żamma ta’ sorsi radjuattivi f’faċilità li ttipprovdi għaż-żamma fil-limiti ta’ dawk is-sorsi bl-intenzjoni li dawn jitnehhew;

“kultura ta’ sigurezza” tfisser karatteristiċi u attitudnijiet fl-organizzazzjoni u f’individwi li jstabilixxu li kwistjonijiet ta’ sigurezza jirċievu l-attenzjoni li jixirqilhom skond l-importanza tagħhom;

“kultura ta’ sigurtà” tfisser dawk il-karatteristiċi u attitudnijiet fl-organizzazzjoni u individwi li jstabilixxu li bi prijorità fuq kollox, il-protezzjoni u kwistjonijiet ta’ sigurtà jirċievu l-attenzjoni li jixirqielhom skond l-importanza tagħhom;

“livell ta’ sigurezza” tfisser il-livell ta’ sigurezza li jrid jiġi applikat għal sorsi oghla mill-livelli ta’ attività kif imnizzlin fil-koloni differenti ta’ Skeda I;

“manifattur” tfisser persuna naturali jew ġuridika li timmanifattura sors;

“maniġġar” tfisser dawk l-attivitajiet amministrattivi u operazzjonali li huma involuti fil-manifattura, provvista, twassil, pussess, hażna, użu, trasferiment, importazzjoni, esportazzjoni, trasport, manutenzjoni, riċiklaġġ jew tnehhija ta’ sors ta’ attività għolja ta’ sorsi radjuattivi;

“pussessur” tfisser persuna naturali jew ġuridika responsabbli għal sors, taht il-liġi nazzjonali, li tkun, inklużi manifatturi, fornituri u dawk li jużaw sorsi, imma teskludi “stallazzjonijiet awtorizzati”;

“reċipjent ta’ sors” tfisser ir-reċipjent li jżomm fih is-sors issiġillat illi ma jkunx parti integrali mis-sors, imma użat għat-trasport, tqandil u attivitajiet bħal dawn;

“sigurezza” tfisser miżuri sabiex jiġi evitat l-aċċess mhux awtorizzat jew hsara lil, u telf, serq jew trasferiment mhux awtorizzat ta’, sorsi radjuattivi;

“sigurtà” tfisser miżuri mehuda sabiex titnaqqas il-probabbiltà ta’ incidenti li jinvolvu sorsi radjuattivi u, jekk ikollu jiġri xi incident, jitnaqqsu l-konsegwenzi;

“sors li ma ghadux jintuza” tfisser sors li ma ghadux jintuza aktar jew li mhux intiż sabiex jintuza ghal dik il-prattika li tkun inġhatat awtorizzazzjoni ghal sors ta’ attività gholja;

“sors orfni” tfisser sors radjuattiv, li meta jinsab, ikollu livell ta’ attività oghla mill livell ta’ eżenzjoni msemmi f’ Artiklu 3(2)(a) tad-Direttiva 96/29/Euratom, u li mhux taht kontroll regolatorju, jew minhabba li qatt ma kien taht kontroll regolatorju jew minhabba li kien abbandunat, mitluf, mhux imqieghed f’postu, misruq, jew trasferit, minghajr ma jkun ġie mogħti avviz kif imiss lill-awtorità kompetenti, lill pussessur ġdid jew minghajr ma r-riċevitur ikun ġie infurmat.

“sors radjuattiv” tfisser sors issiġillat u kull materjal radjuattiv li jkun hareġ jekk is-sors issiġillat ikun inixxi jew miksuri, imma ma jfissirx materjal ikkapsulat għat-tnehhija, jew materjal nukleari fiċ-ċiklu tal-karburant nukleari ta’ reatturi għar-riċerka u l-enerġija;

“sors ta’ attività gholja” tfisser sors radjuattiv li jkun fih radjunuklidu li, meta jkun immanifatturat, jew jekk dan ma jkunx magħruf, meta jitqieghed fis-suq għall ewwel darba, ikollu attività daqs jew li teċċedi l-attività rilevanti kif speċifikata fil-kolonna Livell ta’ Attività 3 ta’ Skeda I;

“stallazzjoni awtorizzata” tfisser faċilità f’ Malta, awtorizzata mill-Bord, skond liġijiet nazzjonali, sabiex tkun tista’ ssir hażna fit-tul jew tnehhija ta’ sors ta’ attività gholja jew stallazzjoni awtorizzata skond liġijiet nazzjonali għal hażna ta’ sorsi għal żmien definit;

“tnehhija ta’ sors ta’ attività gholja” tfisser it-tqeghid ta’ sorsi radjuattivi fi stallazzjoni rikonoxxuta adatta, minghajr intenzjoni li terġa’ tiġi rkuprata;

“trasferiment ta’ sors” tfisser it-trasferimrnt ta’ sors minn pussessur għall-iehor.

Funzjonijiet tal-Bord.

7. Il-funzjonijiet tal-Bord fir-rigward ta’ dawn ir-regolamenti huma li:

(a) jipproponi regoli u johroġ gwidi relatati mas-sigurtà u s-sigurezza ta’ sorsi radjuattivi;

(b) jehtieg lil dawk li bi hsiebhom jimmanigġaw sorsi radjuattivi sabiex jitolbu awtorizzazzjoni għal sors ta’ attività gholja, u li jipprezentaw:

- (i) evalwazzjoni tar-riskju; u
- (ii) pjan jew evalwazzjoni ta' sigurezza skond kif ikun adatt;
- (c) jikseb kull informazzjoni rilevanti minghand l-applikant ghal awtorizzazzjoni;
- (d) johrog, jemenda, jissospendi jew jirrevoka, skond il-bzonn, awtorizzazzjonijiet ghal sorsi radjuattivi.
- (e) jorbot kundizzjonijiet çari u mhux ambigwi ma' l-awtorizzazzjonijiet li johrog;
- (f) jikseb kull informazzjoni, rilevanti u neccessarja minghand persuna li tkun inharġitilha awtorizzazzjoni, partikolarment jekk jinhass il-bzonn minn evalwazzjonijiet tas-sigurtà u sigurezza riveduti;
- (g) jiehtieg lill-fornituri jew lil min jittrasferixxi sorsi radjuattivi jew apparat li jinkorporaw sorsi radjuattivi sabiex jipprovdu lir-riċevitur b'kull informazzjoni teknika rilevanti sabiex ikunu jistgħu jiġu maniġġati b'mod sigur u b'sigurezza;
- (h) jidhol f'postijiet biex jagħmel spezzjonijiet għall-verifika ta' konformità mal-liġijiet regolatorji;
- (i) jissorvelja, jew jitlob lil korpi awtorizzati ohra sabiex jissorveljaw postijiet ta' kontroll adatt, bl-għan li jikxfu sorsi orfni;
- (j) jiżgura li jittiehdu azzjonijiet korrettivi meta sors radjuattiv ma jkunx qieghed f'kundizzjoni sigura jew ta' sigurezza;
- (k) jipprovdi, abbażi ta' kull każ għalih, informazzjoni li tkun meqjusa neccessarja, lill-persuna li jkollha awtorizzazzjoni għal sors ta' attività għolja u lill pubbliku, sabiex ikunu protetti individwi, is-soċjetà u l-ambjent;
- (l) jikkomunika u jikkoordina ma' aġenziji ohra tal-Gvern u ma' aġenziji mhux tal-Gvern fuq l-aspetti kollha relatati mas-sigurtà u s-sigurezza ta' sorsi radjuattivi;
- (m) jikkomunika ma' aġenziji regolatorji ta' pajjiżi ohra u ma' għaqdiet internazzjonali sabiex jippromwovi koperazzjoni u bdil ta' informazzjoni regolatorja;

(n) jistabilixxi kriterji ghal interventi f'kazijiet ta'emergenza;

(o) jiżgura li sorsi ta' radjuattività ikunu mahżuna f'faċilitajiet adegwati ghal li skop ta' dik il-hażna;

(p) jiżgura li, fejn sorsi li m'ghadhomx jintużaw ikunu mahżuna ghal perjodu twil ta' żmien, il-faċilitajiet fejn dawn jiġu mahżuna ikunu tajbin ghal dak l-iskop; u

(q) johroġ gwidi fuq kull aspett tal-livelli differenti ta'sigurezza.

Awtorizzazzjoni
ghal sors ta' attività
gholja.

8. (1) Il-Bord jirrikjedi lill pussessur li jikseb minn qabel awtorizzazzjoni ghal sors ta' attività gholja, ghal kull Prattika li tinvolvi xi sors, inkluż li wiehed jiehu pussess ta' sors.

(2) Qabel ma johroġ awtorizzazzjoni ghal sors ta' attività gholja, ghandu jiġi żgurat li l-pussessur potenzjali ikun haseb ghal:

(a) arrangamenti adegwati, inklużi dawk li johorġu minn dawn ir-regolamenti dwar:

(i) l-immaniġġjar sigur u b'sigurezza tas-sorsi;

(ii) sorsi li m'ghadhomx jintużaw, inkluż kull qbil dwar it-trasferimenti ta' dawk is-sorsi, jekk ikun il-każ, lil fornitur, pussessur awtorizzat iehor jew stallazzjoni awtorizzata;

(iii) il-fornitur, sabiex huma jieħdu lura sorsi li m'ghadhomx jintużaw;

(b) li jkun ġie provdut adegwatament għall-immaniġġjar tas-sorsi, kemm b'sigurtà finanzjarja jew b'mezzi ohra ekwivalenti u proporzjonati mas-sors in kwistjoni, meta dawn isiru sorsi li m'ghadhomx jintużaw, inkluż il-każ meta l-pussessur ifalli jew ma jibqax bin-negozju;

(c) l-assenjar tar-responsabbilitajiet f'dik il-Prattika;

(d) il-kompetenzi minimi tal-haddiema, inkluża kull informazzjoni u kull taħriġ;

(e) il-kriterji minimi ta' kif ghandhom ikunu l-kapaċità tas-sors, ir-riċipjent tas-sors u kull apparat addizzjonali;

- (f) il-proċeduri ta' emerġenza u linji ta' komunikazzjoni;
- (g) il-proċeduri tax-xogħol li għandhom jiġu segwiti;
- (h) il-manutenzjoni ta' l-apparat, sorsi u reċipjenti;

(i) il-manigġar adegwat ta' sorsi li m'għadhomx jintużaw, inkluż kull qbil dwar it-trasferiment ta' dawk is-sorsi, jekk ikun il-każ, lil-fornitur, pussessur awtorizzat iehor jew stallazzjoni awtorizzata;

(j) il-pjan jew evalwazzjoni ta' sigurezza inklużi miżuri sabiex ikun skopert u mdewwem l-aċċess mhux awtorizzat għal, jew is-serq, telf, jew użu mhux awtorizzat jew tnehhija ta' sorsi radjuattivi, f'kull stadju ta' maniġġjar. Kemm sigurezza tkun mehtieġa, jiddependi mill-livell ta' attività tas-sors kif imniżżel fit-tliet kolonni fi Skeda I. F'Tabella I fi Skeda III jingħataw il-miżuri ta' sigurezza għal-livelli ta' attività differenti. Il-pjan jew evalwazzjoni ta' sigurezza għandu jiġi eżaminat mill-ġdid perjodikament u għandhom jinżammu *records* ta' dawk il-reviżjonijiet;

(k) il-kriterji minimi ta' twettiq u manutenzjoni għal apparat u sistemi użati sabiex tiġi żgurata s-sigurtà u s-sigurezza tas-sorsi radjuattivi;

(l) il-miżuri li jistabilixxu, kif xieraq, l-affidabilità ta' dawk l-individwi li jkunu involuti fl-immaniġġar ta' sorsi radjuattivi; u

(m) il-kunfidenzjalità ta' informazzjoni relatata mas-sigurezza ta' sorsi.

(3) Il-pussessur għandu r-responsabbiltà primarja għall-immaniġġjar sigur u s-sigurezza ta' sorsi radjuattivi.

9. Il-pussessuri għandhom jinnotifikaw u jiksbu l-approvazzjoni bil-miktub tal-Bord qabel kull trasferiment ta' xi sors. Trasferimenti.

10. (1) Il pussessur għandu jzomm dokumentazzjoni ta' kull sors taht ir-responsabbiltà tiegħu, il-lokazzjoni tagħhom u trasferiment tagħhom. Id-dokumentazzjoni għandha tinkludi l-informazzjoni mitluba fi Skeda II. Din l-informazzjoni tista' tiġi dokumentata fuq formola *standard* kif murija fi Skeda II. Dokumentazzjoni.

(2) Il pussessur ghandu jipprovdi lill-Bord b'kopja elettronika jew miktuba, bil-partijiet rilevanti tad-dokumentazzjoni msemmija fis-subregolament (1) ta' dan ir-regolament:

- malajr kemm jista' jkun, fil-waqt li din id-dokumentazzjoni tkun qiegħda ssir, u li ghandu jkun mill-aktar fis possibli wara li jkun ġie akkwistat is-sors;
- sal-31 ta' Jannar ta' kull sena;
- jekk tinbidel is-sitwazzjoni minn kif tkun indikata fuq il-formola ta' informazzjoni;
- malajr kemm jista' jkun, malli tinghalaq id-dokumentazzjoni għal sors speċifiku meta l-pussessur ma jkunx aktar fil-pussess ta' dak is-sors;
- f'dak il-każ l-isem tal-pussessur jew ta' l-istalazzjoni awtorizzata għand min is-sors ikun trasferit, għandu jiġi mniżżel;
- malajr kemm jista' jkun, malli tinghalaq id-dokumentazzjoni meta l-pussessur ma' jkollux aktar sorsi fil-pussess tiegħu;
- u meta jkun hekk jehtieg mill-Bord.

Id-dokumentazzjoni tal-pussessur għandha tkun disponibbli għal kull spezzjoni mill-Bord.

(3) Il-Bord għandu jżomm dokumentazzjoni tal-pussessuri awtorizzati u tas-sorsi li dawn ikollhom. Din id-dokumentazzjoni għandha tinkludi r-radjunuklidu involut, l-attività ta' meta ġie manifatturat, jew jekk dik l-attività ma tkunx waħda magħrufa, l-attività ta' meta s-sors tqiegħed fis-suq għall-ewwel darba jew meta l-pussessur ikun akkwista s-sors, u t-tip tas-sors.

(4) Il-Bord irid iżomm id-dokumentazzjoni aġġornata inkluż trasferimenti u fatturi oħra.

Rekwiziti meħtieġa mill-pussessuri.

11. Kull pussessur ta' sors għandu:

(a) jiżgura li jsiru eżamijiet adegwati, bħal eżami għattnixxija bażat fuq standards internazzjonali, kull 14 il-xahar sabiex tiġi żgurata u mantnuta l-integrità ta kull sors;

(b) jivverifika li kull sors, u fejn relevanti, l-apparat li fih is-sors, ikun għadu preżenti u li jidher li qieghed f'kundizzjoni tajba fejn ikun qieghed jiġi użat jew mahżun. Din il-verifika għandha issir skond kif elenkat f'Tabella 2, fi Skeda III;

(ċ) jiżgura li kull sors fiss jew mobbli huwa soġġett għal miżuri dokumentati adegwati, bħal protokollu u proċeduri, immirati sabiex jipprevenu aċċess mhux awtorizzat, jew telf jew serq tas-sors jew hsara min-nar;

(d) minnufih javża lill Bord b'kull telf, serq jew użu mhux awtorizzat tas-sors, jagħmel arrangamenti għal eżami ta' l-integrità ta' kull sors wara kull avveniment, inkluż hruq, li jkun seta' ikkawża hsara lis-sors, u jekk ikun il-każ, jinforma lill Bord bil-każ u bil-miżuri mittieħda;

(e) malli jispiċċa l-użu tas-sors, jirritorna kull sors mhux użat lill-fornitur jew iqieghed s-sors fi stallazzjoni approvata jew jittrasferiha lill pussessur awtorizzat iehor, minghajr ebda telf ta' żmien;

(f) jiżgura li r-riċevitur ikollu awtorizzazzjoni għal sors ta' attività għolja, u dan qabel ma jsir it-trasferiment;

(g) javża immedjatament lill Bord b'kull incident li jirriżulta f'espożizzjoni mhux intenzjonata ta' xi haddiem jew membru tal-pubbliku.

12. (1) Il-manifattur għandu jidentifika, jew fil-każ ta' sors Identifikazzjoni u mmarkar. impurtat minn barra l-Komunità Ewropea, il-fornitur għandu jiżgura li kull sors ikun identifikat b'numru uniku. Dan in-numru għandu jiġi mnaqqax jew stampat fuq is-sors, fejn dan ikun prattiku.

(2) Dan in-numru jrid ikun imnaqqax jew stampat fuq il-kontenitur tas-sors. Jekk dan mhux possibli jew fil-każ ta' kontenituri użati għat-trasport, l-informazzjoni dwar in-natura tas-sors għanda tkun fuq il-kontenitur.

(3) Il-manifattur jew il-fornitur għandhom jiżguraw li l-kontenitur tas-sors, u, fejn prattiku is-sors, ikunu mmarkati b'sinjal adatt sabiex iwissi lin-nies bil-periklu tar-rad jazzjoni.

(4) Il-manifattur għandu jipprovdi ritratt ta' kull tip ta' disinn ta' sors manifatturat u tal-kontenitur tipiku tas-sors.

(5) Il-pussessur ghandu jiżgura li kull sors ghandu jkollu miegħu informazzjoni miktuba li tindika li s-sors ikun identifikat u mmarkat skond kif jgħid is-subregolament (1) u li l-marki u t-tabelli subregolament (1) jibqgħu leġibbli. Din l-informazzjoni ghandha tinkludi ritratti tas-sors, tal-kontenitur tas-sors, ta' l-ippakkjar tas-sors, ta' l-istrument u ta' apparat skond kif ikun il-bżonn.

Tahriġ u
informazzjoni.

13. (1) Meta jkun qiegħed jagħti informazzjoni u tahriġ fil-protezzjoni minn radjazzjoni skond Artiklu 22 tad-Direttiva 96/29/Euratom, il-pussessur ghandu jiżgura li dan it-tahriġ ikun jinkludi rekwiżiti speċifiċi għall-immaniġġar tas-sigurtà tas-sorsi.

(2) L-informazzjoni u t-tahriġ ghandhom jenfasizzaw partikularment ir-rekwiżiti tas-sigurtà neċessarji, u ghandhom ikunu jinkludu informazzjoni speċifika fuq il-konsegwenzi possibbli jekk jintilef il-kontroll adegwat tas-sorsi.

(3) L-informazzjoni u t-tahriġ ghandhom ikunu ripetuti f'intervalli regolari kif ukoll dokumentati, bi skop li jippreparaw adegwatament lill-haddiema rilevanti għal xi avveniment simili.

(4) L-informazzjoni u t-tahriġ ghandhom ikunu mgħotijin lill-haddiema esposti.

Sorsi orfni.

14. (1) Id-Dipartiment tal-Protezzjoni Ċivili huwa l-aġenzija responsabbli sabiex jiġbru lura sorsi orfni u sabiex jieħu hsieb emergenzi radjoloġiċi li jinqalgħu minhabba sorsi orfni u d-Dipartiment ghandu jipprepara pjanijiet u miżuri adegwati.

(2) Il-Bord jagħti asisstenza u pariri tekniċi speċjalizzati lill-persuni li jissuspettaw il-preżenza ta' sorsi orfni, u li ma jkunux normalment involuti f'xogħol li jkun soġġett għar-rekwiżiti ta' protezzjoni minn radjazzjoni.

(3) Kull min jinnegozzja ruttam għandu jkollu aċċess għas-sorveljanza adegwata tar-radjazzjoni sabiex ikun jista' jaċċerta li mar-ruttam ma jkunx hemm sorsi orfni.

(4) Il-Bord għandu jinkoraġġixxi li jiġu stabbiliti sistemi intenzjonati sabiex jinsabu sorsi orfni f'postijiet, bħal postijiet fejn jingabar ir-ruttam u faċilitajiet fejn jiġi riċiklat ir-ruttam, fejn generalment ikunu l-iktar postijiet fejn jinsabu sorsi orfni, jew postijiet sinifikanti ta' inkroċċju fejn isir transitu, kull fejn dan ikun adatt, bħal postijiet tad-dwana.

(5) Il Bord ghandu jorganizza, skond kif ikun adatt, il-ġbir lura ta' sorsi orfni mhollija minn attivitajiet tal-passat.

15. Il-Bord ghandu minnufih jiskambja informazzjoni u jikkoopera ma' Stati Membri rilevanti ohra jew ma' terzi pajjiżi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti fir-rigward tat-telf, tnehhija, serq jew kxif ta' sorsi u fir-rigward ta' azzjonijiet mehuda wara, jew investigazzjonijiet, minghajr preġudizzju għall-kunfidenzjalità tar-rekwiziti rilevanti u ta' regolamenti internazzjonali rilevanti.

Ko-operazzjoni internazzjonali u bdil ta' informazzjoni.

16. (1) L-awtorità regolatorja li tinforza dawn ir-regolamenti f'isem il-Bord hija l-Awtorità għas Sahha u Sigurtà fuq il-Post tax-Xogħol.

Infurzar.

(2) Uffiċjali ta' l-Awtorità għas Sahha u Sigurtà fuq il-Post tax-Xogħol, awtorizzati bil-miktub mill-Bord għall-Protezzjoni mir-Radjazzjoni, għandhom jagħmlu spezzjonijiet biex jinforzaw il-provdimenti ta' dawn ir-regolamenti.

(3) Kull ksur ta' dawn ir-regolamenti jew ta' l-Iskedi li jinsabu ma' dawn ir-regolamenti, ikun meqjus bhala reat.

(4) F'kull proċedura għal reat taht dawn ir-regolamenti li jkunu jikkonsistu f'nuqqas ta' konformità ma' xi dmir jew hteġa li ssir xi haġa, tkun ir-responsabbiltà ta' l-akkużat li jgħib prova, skond il-każ, li ma kienx Prattiku li jsir aktar milli fil-fatt ikun sar sabiex tkun sodisfatta dik il-hteġa jew dak id-dmir, jew li ma kienx hemm mezz aktar Prattiku milli fil-fatt ġie użat sabiex jiġi sodisfatt dak id-dmir jew dik il-hteġa.

SKEDA I

Livelli ta' attivita`

Ghal dawk ir-radjunuklidi li ma humiex fit-tabella hawn taht, imma hemm riferenza ghalihom f'Anness I, Tabella A, tad-Direttiva 96/29/Euratom, il-livell ta' attivita rilevanti huwa ta' wiehed minn kull mija tal valur A1 moghti fir-regolamenti tal-IAEA ghat-trasport sigur ta materjal radjuattiv.

Tabella 1

Element (Numru Atomiku)	Radionuklidu	Livell ta' Attivita 3	Livell ta' Attivita 2	Livell ta' Attivita 1
		Bq	Bq	Bq
Americju (95)	Am-241 ^(a)	1×10^{11}	6×10^{11}	2×10^{15}
Kaliforjum (98)	Cf-252	5×10^8	5×10^{11}	2×10^{13}
Kurjum (96)	Cm-244	2×10^{11}	5×10^{11}	5×10^{13}
Kobalt (27)	Co-60	4×10^9	3×10^{11}	3×10^{13}
Ċesju (55)	Cs-137	2×10^{10}	1×10^{12}	1×10^{14}
Gadolinju (64)	Gd-153	1×10^{11}	1×10^{13}	1×10^{15}
Iridju(77)	Ir-192	1×10^{10}	8×10^{11}	8×10^{13}
Prometju (61)	Pm-147	4×10^{11}	4×10^{14}	4×10^{16}
Plutonju (94)	Pu-238	1×10^{11}	6×10^{11}	6×10^{13}
Plutonju (94)	Pu-239 ^(a)	1×10^{11}	6×10^{11}	6×10^{11}
Radjum (88)	Ra-226 ^(a)	9×10^{19}	4×10^{11}	4×10^{13}
Silenju (34)	Se-75	3×10^{10}	2×10^{12}	2×10^{14}
Stronzju (38)	Sr-90	3×10^9	1×10^{13}	1×10^{15}
Thuljum (69)	Tm-170	3×10^{10}	2×10^{14}	2×10^{16}
Itterbjju (70)	Yb-169	4×10^{10}	3×10^{12}	3×10^{14}
Deheb (79)	Au-198	1×10^{10}	2×10^{12}	2×10^{14}
Kadmju (48)	Cd-109	3×10^{11}	2×10^{14}	2×10^{16}
Kobalt (27)	Co-57	1×10^{11}	7×10^{12}	7×10^{14}
Iron (26)	Fe-55	4×10^{11}	8×10^{15}	8×10^{17}
Germanjum (32)	Ge-68	5×10^9	7×10^{12}	7×10^{14}
Nikil (28)	Ni-63	4×10^{11}	6×10^{12}	6×10^{14}
Kripton (36)	Kr-85	1×10^{11}	3×10^{14}	3×10^{16}
Jodju (53)	I-125	2×10^{11}	2×10^{12}	2×10^{14}
Palladju (46)	Pd-103	4×10^{11}	9×10^{14}	9×10^{16}
Pollonju (84)	Po-210	4×10^{11}	6×10^{12}	6×10^{14}
Rutinju (44)	Ru-106	2×10^9	3×10^{12}	3×10^{14}
Tallju (81)	Tl-204	1×10^{11}	2×10^{12}	2×10^{14}

(a) Jinkludi sorsi ta newtroni ma berillju

SKEDA II

Tabella 2

1 Numru ta' identifikazzjoni tas-Sorsi ta'Attivita' Gholja	2 Identifikazzjoni tal-pussessur awtorizzat Isem: Indirizz Pajjiż Manifattur ☐ Fornitur ☐ Min juża ☐	3 Fejn tinstab is- Sorsi ta'Attivita' Gholja (Uzu jew hażna) Jekk mhux l-istess bhal 2 Isem: Indirizz Użu fiss ☐ Hażna ☐
4 Reġistrazzjoni Data tal-bidu tar-reġistrazzjoni: Data tat-trasferiment tar-reġistrazzjoni għal fajl storiku:	5 Awtorizzazzjoni għal Sors ta' Attivita' Gholja Numru Data tal-hruġ: Data ta' skadenza	6 Kontroll operattiv tas-Sorsi ta'Attivita' Gholja Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data: Data:
7 Karatteristiċi tas- Sorsi ta'Attivita' Gholja Radionuklidu l-attivita' ta' meta kien manifatturat jew meta tqiegħed fis-suq għal l-ewwel darba: Data tal-manifattura: Manifattur / Fornitur Isem: Indirizz Pajjiż Karatteristiċi fiżiċi u kimiċi: <i>Identifikazzjoni tat-tip ta' sors</i> <i>Identifikazzjoni tal-kapsula</i> <i>Klassifikazzjoni ISO</i> <i>Klassifikazzjoni ANSI</i> <i>Ċertifikat tal-forma speċjali:</i>	8 Wasla ta Sors ta' Attivita' Gholja Data meta jasal: Rċevuta minghand: Isem: Indirizz Pajjiż Manifattur ☐ Fornitur ☐ Min juża ☐	10 Aktar informazzjoni <i>Telf</i> ☐ <i>Data tat-telf</i> <i>Serq</i> ☐ <i>Data tas-serq</i> <i>Iva</i> ☐ <i>le</i> ☐ <i>Sejb</i> <i>data:</i> <i>post</i> <i>Informazzjoni oħra</i>
	9 Trasferiment ta'Sors ta' Attivita' Gholja Data tat-trasferiment Trasferita lil: Isem: Indirizz: Pajjiż Manifattur ☐ Fornitur ☐ Min juża ☐ Stallazzjoni awtorizzata:	

SKEDA III

Miżuri ta' sigurta`

Tabella 1 Rekwiziti ta' sigurezza għal Livelli ta' Attivita` differenti

	Sorsi ta Livell ta` Attivita` 3	Sorsi ta Livell ta` Attivita` 2	Sorsi ta Livell ta` Attivita` 1
Tipi ta miżuri ta` sigurezza meħtieġa	Immaniġġar sigur u protezzjoni bhala assi		
	Evitat aċċess mhux awtorizzat		
		Skopert fil ħin aċċess mhux awtorizzat	
		Skopert fil ħin akkwist mhux awtorizzat	
			Jiddewwem l-akkwist sakemm ikun possibbli r-rispons

Miżuri ta' Sigurta` Speċifiċi

Miżuri amministrattivi

Sabiex jikkonformaw ruhhom ma' dawn ir-regolamenti, il-pussessuri għandu jkollhom dawn il-proċeduri amministrattivi li ġejjin

- proċeduri għall-kontroll ta' aċċess;
- proċeduri għall-kontroll ta' cwievet;
- sorveljanza adegwata għal-livelli ta' attivita` 1 u 2;
- dokumentazzjoni relatata mal-maniġġar ta' sorsi;
- inventarji;
- haddiema li huma serji u ta' fiduċja;
- sigurta` ta informazzjoni għal-livelli ta' attivita` 1 u 2;
- miżuri ta' assikurazzjoni tal-kwalita`, u;
- il-holqien ta' kultura ta sigurta` u sigurezza.

Mizuri tekniċi

Mizuri tekniċi joffru impediment fiżiku għal sors, apparat jew faċilita` sabiex jisseparaha minn persuni mhux awtorizzati u sabiex ibiegħed, jew jipprevjeni, aċċess mhux intenzjonat jew mhux awtorizzat, jew tnehhija ta' sors radjuattiv.

Mizuri tekniċi ikunu ġeneralment oġġetti jew apparat ta' sigurezza, u jinkludu

- sisien;
- hitan;
- gaġġ;
- pakki tat-trasport;
- serraturi u sistemi li jinqaflu, għall-bibien;
- kontenituri protetti li jissakkru;
- apparat li jikkontjeni s-sors li jkun reżistenti għal intrużjoni;
- postijiet ta' aċċess li jkunu b'sistem ta' allarm.

Tabella 2 Miżuri rakkomandati

	Sors ta Livell ta' Attivita` 3	Sors ta Livell ta' Attivita` 2	Sors ta Livell ta' Attivita` 1	
Miżuri amministrattivi ġenerali	Rendikont ta' kull sitt xhur	Rendikont ta' kull ġimgħa	Rendikont ta' kuljum	
	Kontroll ta' aċċess għal-lok tas-sors	Kontroll ta' aċċess għal-lok tas-sors li jippermetti kxif fil hin ta' aċċess mhux awtorizzat		
Miżuri ta deterrenza		Żewġ miżuri (wahda teknika) li jisseparaw is-sors minn persunal mhux awtorizzat.	Żewġ miżuri tekniċi li jisseparaw is-sors minn persunal mhux awtorizzat.	
	Pjan ta' emerġenza ġeneriku	Pjan ta' rispons għal emerġenza speċifika		
		Monitoraġġ ta' l-isfond		
		Pjan ta sigurezza		
		Sigurezza ta' informazzjoni		
		Żjieda fis-sigurezza f'każ ta' theddida akbar		
		Skopert fil-hin minn allarm lokali	Skopert fil-hin minn allarm ta' kontra d-dhul sorveljat mill-bogħod	
			Rispons għal allarm fil-hin	

L.N. 13 of 2006

**NATIONAL INTEREST (ENABLING POWERS) ACT
(CAP. 365)**

**Control and Security of High-Activity Radioactive and Orphan
Sources Regulations, 2006**

IN exercise of the powers conferred by article 3 of the National Interest (Enabling Powers) Act, the Prime Minister has made the following regulations:-

1. (1) The title of these regulations is the Control and Security of High-Activity Radioactive and Orphan Sources Regulations, 2006. Citation, scope and coming into force.

(2) These regulations shall, unless otherwise indicated, be construed and interpreted as one with the Nuclear Safety and Radiation Protection Regulations, 2003, herein referred to as “the 2003 Regulations”. L.N. 44 of 2003.

(3) These regulations implement the requirements of 2003/122/Euratom and the International Atomic Energy Agency’s Code of Conduct on the Safety and Security of Radioactive Sources.

(4) These regulations shall come into force on the 31st January, 2006 provided that with regard sources placed on the market before this date:

(a) regulations 8 to 11 shall come into force on the 31st December 2007; and

(b) regulation 12 shall not apply, with the exception of the following requirements which shall come into force on the 31st December, 2007:

– the holder shall ensure that, if practicable, each such source and the source container are accompanied by written information to identify the source and its nature,

– the holder shall ensure that, if practicable, each such source, and the source container are labelled with an appropriate sign to warn people of the radiation hazard.

2. The competent authority that shall have overall responsibility for the implementation of these regulations is the Radiation Protection Board, except as explicitly specified. Competent authority.